

INDEX VINYETES:

1ª Part: Compra del Palau.

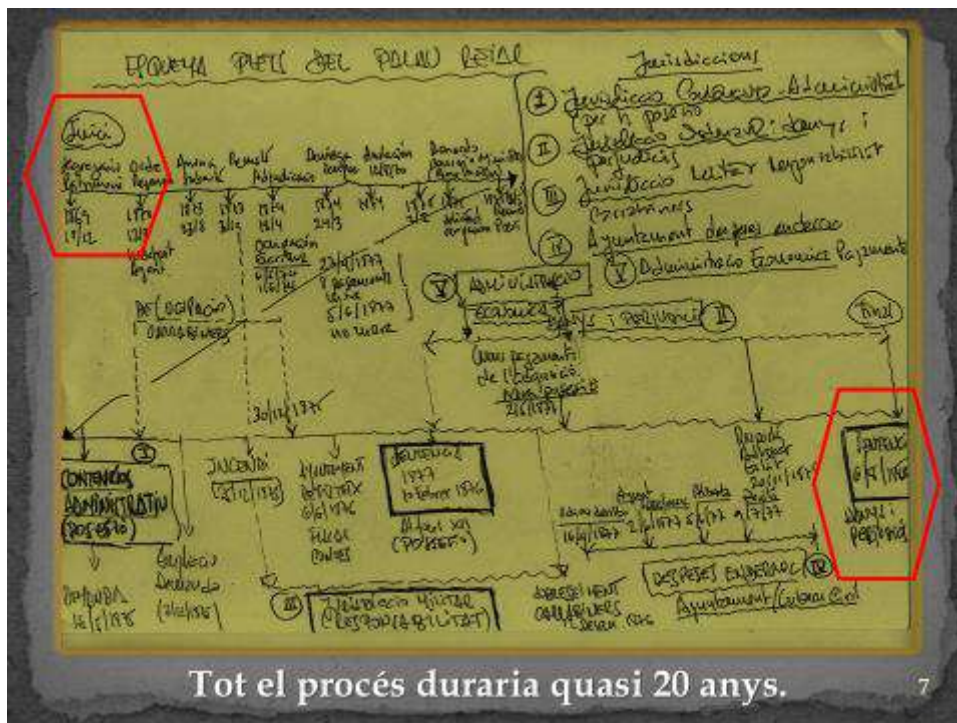
2ª Part: Jurisdicció Contenciosa-Administrativa.

3ª Part: Jurisdicció Militar.

4ª Part: Despeses Enderroc.

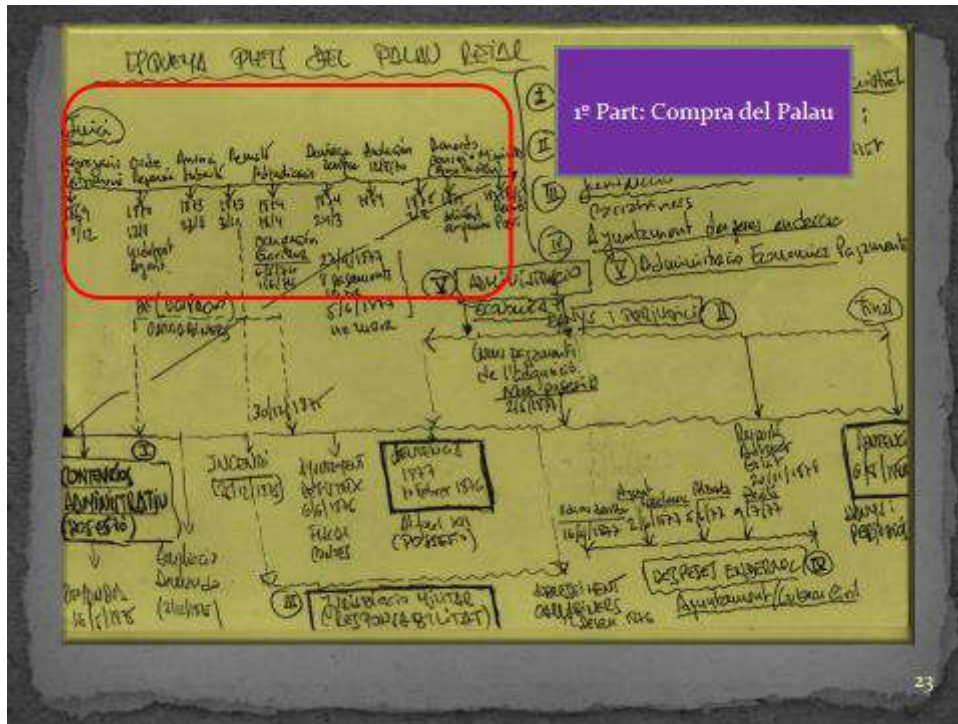
5ª Part: Danys i Perjudicis.

5

Tot el procés duraria quasi 20 anys.

7

El desgavell de la Iª República anava acompanyant per la falta de diners i per tant es començà una nova desamortització.

Estado actual de Catalunya

La Iª República 1873-1874.

No más farsa!

Compra del Palau Reial

- **Subhasta:** 23/8/1873.
- **Rematada:** 3/10/1873.
- Anul·lació **ocupació** dels Jutjats: 24/3/1874.
- **Primers pagaments:** 21/5/ 1874.
- **Possessió:** 6/5/1874.
- **Escriptura** de Compra Venda: el 1/6/1874.

27

Compradors del Palau Reial

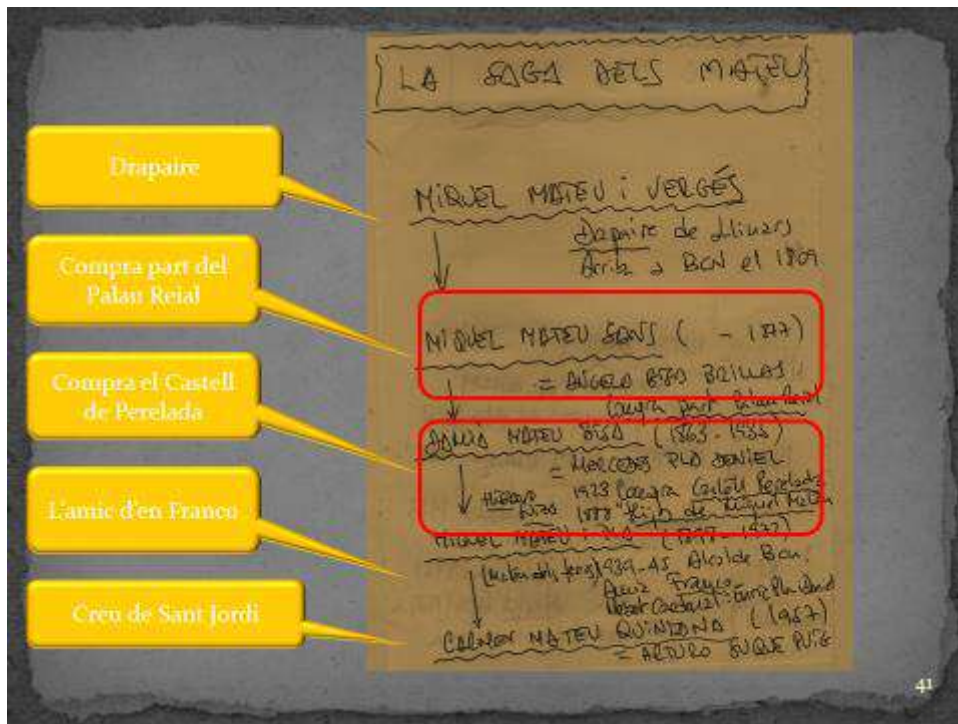
Grup Busquets: Domingo Busquets Vilà i Eliodor Busquets Vilà (parcel·les D, E, F). Eliodor moriria durant el Plets, ell no veuria les cases noves.

Grup Mateu: Miquel Mateu Sans i Miquel Faralt (parcel·les A,B, C). En Miquel Mateu i Sans moriria el 1877, just en el temps de la sentència d'Alfons XII.

31

Serrano des de l'alçament pel General Pavia el 3 de gener 1874, fins l'alçament de Martinez Campos el 29 de desembre 1874.
POSSESIÓ del Palau el: 6 maig 1874 i **ESCRITURA COMPRA publica**: 1 juny 1874.

1er Govern de la 1ª República
 Figueres, Pi i Margall, Castelar; Salmeron.

Nicolas Salmeron
 Julio 1873-septembre 1873
Anunci SUBHASTA 23 Agosto 1873.

Emilio Castelar
 Setembre 1873-Gener 1874.
REMETADA 3 octubre 1873.

Les condicions de la subhasta :

- S'estableixen **sis solars** amb els seus valor de taxació.
- Es podran fer seus i utilitzar-se el **material de l'enderroc** pels nous propietaris.
- Termini de 9 mesos, perquè es pugui treu tot el mobiliari de les oficines publiques que l'ocupen. (finalitzaria el Maig de 1875).

Subhastador dels Encants Vells.

47

Tribuna irregular	Front	Area	
A		480'00 met.	
B	15'00	28'00	500'00
C		350'00	
D		500'00	
E	15'00	28'00	330'00
F		500'00	
		<u>2200'00 met.</u>	

Distribució dels solars i metres.

49

FECHAS DE PAGO DE LOS PAGARES MODIFICADAS POR EL PLEITO

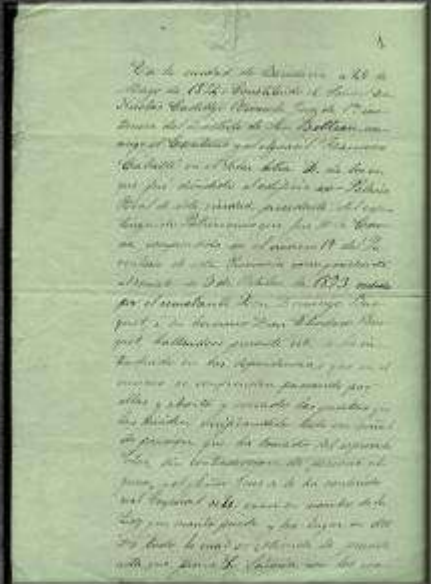
SOLAR LETRA D			SOLAR LETRA E			SOLAR LETRA F		
IMPORTE	FECHA INICIAL	FECHA FINAL	IMPORTE	FECHA INICIAL	FECHA FINAL	IMPORTE	FECHA INICIAL	FECHA FINAL
20.000,00	21 MAYO 1874	21 MAYO 1874	16.840,00	21 MAYO 1874	21 MAYO 1874	30.950,00	21 MAYO 1874	21 MAYO 1874
20.000,00	21 MAYO 1875	2 MAYO 1875	16.840,00	21 MAYO 1875	2 MAYO 1875	30.950,00	21 MAYO 1875	2 MAYO 1875
20.000,00	21 MAYO 1876	12 MAYO 1876	16.840,00	21 MAYO 1876	12 MAYO 1876	30.950,00	21 MAYO 1876	12 MAYO 1876
20.000,00	21 MAYO 1877	3 MAYO 1877	16.840,00	21 MAYO 1877	3 MAYO 1877	30.950,00	21 MAYO 1877	3 MAYO 1877
20.000,00	21 MAYO 1878	2 MAYO 1878	16.840,00	21 MAYO 1878	2 MAYO 1878	30.950,00	21 MAYO 1878	2 MAYO 1878
20.000,00	21 MAYO 1879	15 MAYO 1879	16.840,00	21 MAYO 1879	15 MAYO 1879	30.950,00	21 MAYO 1879	15 MAYO 1879
20.000,00	21 MAYO 1880	10 MAYO 1880	16.840,00	21 MAYO 1880	10 MAYO 1880	30.950,00	21 MAYO 1880	10 MAYO 1880
20.000,00	21 MAYO 1881	2 MAYO 1881	16.840,00	21 MAYO 1881	2 MAYO 1881	30.950,00	21 MAYO 1881	2 MAYO 1881
20.000,00	21 MAYO 1883	2 MAYO 1884	16.840,00	21 MAYO 1883	2 MAYO 1884	30.950,00	21 MAYO 1883	2 MAYO 1884
20.000,00	21 MAYO 1883	12 FEBRERO 1884	16.840,00	21 MAYO 1883	12 FEBRERO 1884	30.950,00	21 MAYO 1883	12 FEBRERO 1884
200.000,00			168.400,00			329.500,00		
			TOTAL	677.840,00				

**1º pagament: 21 maig 1874
la resta amb pagarés.**

Tot i que els pagaments varen estar paralitzats durant 3 anys pels plets, al final només s'endarrerien en 8 mesos.

53

OCUPACIÓ DELS SOLARS		
DEL PALAU REIAL		
INVENTARI	SOLAR	DATA OCUPACIÓ
16	A	22 JULIOL 1874
17	B	22 JULIOL 1874
18	C	22 JULIOL 1874
19	D	26 MAIG 1874
20	E	26 MAIG 1874
21	F	26 MAIG 1874

Ocupació: 26 maig 1874 i 22 juliol 1874.

55

Dades de l'escriptura de compra-venda

- **Data:** 1 de juny de 1874.
- **Notari:** Manuel Catalan.
- **Venedor:** Jutge de 1ª Instancia del Districte de Sant Beltran: Nicolas Castillejo Rivarola.
- **Compradors:** Domingo Busquets Vilà (finca E i F) Eliodor Busquets Vilà (finca D).
- **Testimonis:** Salvador Garcia Victori i José Verge Agustí.
- Sanejament i evicció per la possessió pacífica del immoble.
- **Sense càrregues.** Podrà utilitzar-se els materials i a canvi duran 9 mesos es podran retirar els mobles de les oficines públiques.
- Aplicació de les lleis de **desamortització** de 1855 i 1856 i el Palau pertany al Estat per l'extingit Patrimoni de la Corona.

Jurisdicció Contenciosa-Administrativa(I): “Postura de l’Ajuntament, per mantenir els jutjats.”

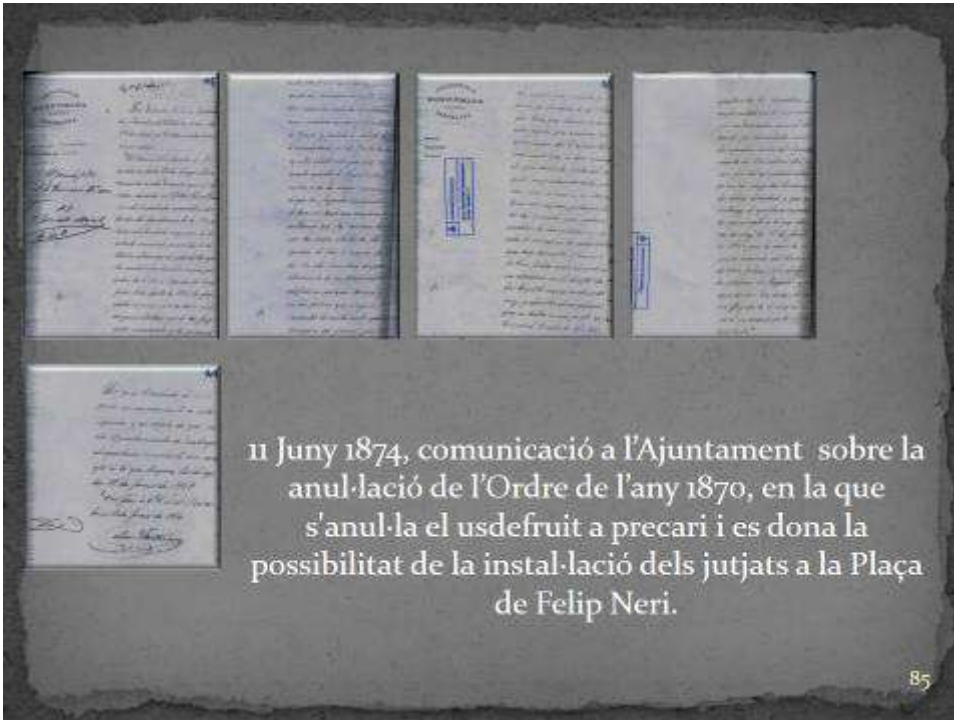
- Condicions de l’usdefruit** en favor de l’Ajuntament 1870. L’Estat té la llibertat en qualsevol moment de vendre l’edifici.
 - Anunci de **Subhasta** Publica, 23 agost 1873.
- Les **pressions al President** de la República: E. Castelar, agost-octubre 1873.
- 11 de juny de 1874. L’anul·lació de la Ordre del 1870. I l’**oferiment del Convent de la Plaça de Felip Neri**, com a seu dels Jutjats.
- Interposició de recurs al Consell d’Estat, **vinculant els drets de la Corona**, i sol·licitant **l’usdefruit a perpetuïtat**. Advocat a Madrid.
- Ordre de Regència **anul·lant la subhasta** 11 Febrer 1875.
- Incendi** 31 desembre 1875.
- Dictamen del fiscal**, el 30 de maig 1876, aconsellant el desistiment per evitar perjudicis econòmics a l’Ajuntament, falsedat en dret de la demanda i que l’Estat no es personalitzaria en les recerques dels responsables del incendi.
- Ordre de desistiment.
- Sentència** desfavorable l’Ajuntament per desistiment, 22 febrer 1877.
- Projecte** de la instal·lació dels jutjats a la Plaça de Felip Neri.

77

Comunicació a l’Ajuntament de la concessió de l’usdefruit de la 1ª
Planta del Palau, el 1870, reservant-se l’Estat la facultat de
vendre’l en qualsevol moment.

79

11 Juny 1874, comunicació a l'Ajuntament sobre la anul·lació de l'Ordre de l'any 1870, en la que s'anul·la el usdefruit a precari i es dona la possibilitat de la instal·lació dels jutjats a la Plaça de Felip Neri.

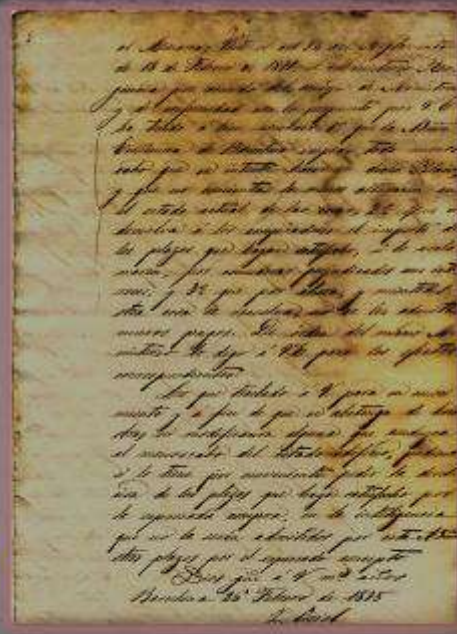
85

Intent d'anular la compra-venda: L'Ordre de Regència 10 Febrer 1875 (Ja en la Restauració).

- 1° Que l'Administració Econòmica de Barcelona **impedeixi** tot menyscabament que s'intenti fer en aquest Palau.
- 2° Que es **retorni** als compradors **l'import** dels terminis que s'hagin satisfet.
- 3ª Que per ara, no **se'ls admeti nous pagaments**.

L'Ajuntament obté el primer èxit paralitzant la Subhasta.

87

Ordre de Regència : 15 abril 1875 anul·la la venda.

Plet Contenciós Administratiu(II): “Postura dels propietaris, per recuperar la propietat”.

- Ordre de Regència anul·lant la Compra Venda: 10 de Febrer de 1875.
- Interposició demanda per Laureà Figuerola: 13 Maig 1875.
 - Incendi: 25 desembre 1875.
 - Desistiment de l'Ajuntament: 6 juny 1876.
 - Contestació Fiscal: 2 octubre 1876.
 - Sentència: 22 febrer 1877.

L'Advocat dels compradors.

Laureà Figuerola i Bellester
(Calaf -1816-Madrid 1903).

Dona d'en Laureà
la Teresita Barrau.

99

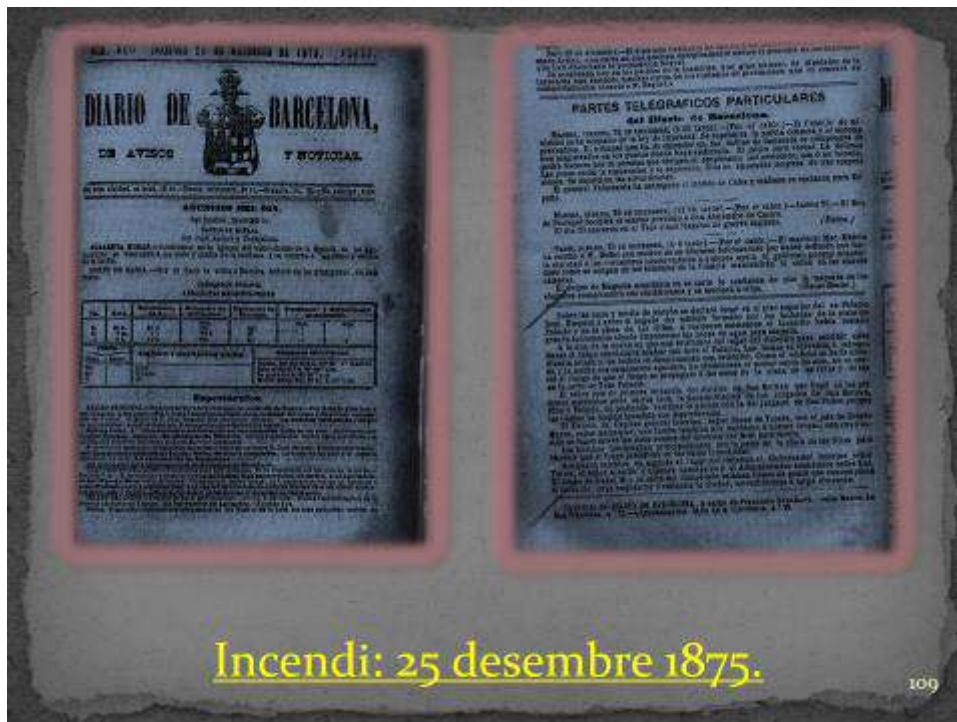

Certificat a Laureà Figuerola de la
interposició de la demanda: 13
maig 1875.

Demanda al Consell d'Estat: 13
maig 1875.

105

Incendi: 25 desembre 1875.

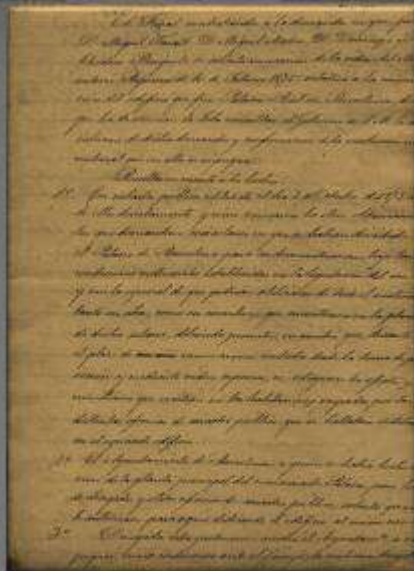
Els fets durant l'incendi.

- **Inici** del incendi a l'esquerra del Palau en el primer pis, on es trobaven els carrabiners a **les 10,30 de la nit**, del dia 25 de desembre de 1875, els **serenos** donarien l'alarma a les **3/4 de 12 h.**, de la nit.
- L'incendi començaria al encendre les **escalfa-planxes**, que no tenien sortida per seves xemeneies, en l'angle oest de la plaça de les Olles.
- El foc es propagaria ràpidament **pel pis soterrani** del palau que es comunicaven. La part alta era de fusta, al no fer vent les flames eren verticals.
- Les **bombes d'aigua** eren totalment insuficients encara que a la zona hi havia tres fonts (El Geni Català de la Plaça, El Pes del Rei al Passeig de la Duana i la de la plaça de Santa M^a del Mar).
- El **rellotge de la façana** principal cauria a **3/4 de 3** de la matinada.
- Els **bombers** de Sant Martí de Provençals foren ajudats per membres de la dotació marinera dels diferents vaixells de guerra ancorats al port i per membres de la Casa de Socors i de la Casa Vidal i Ribes.
- Es produïren actes d'autèntica **heroïtat** de diferents jutges i fiscals que treien documents dels jutjats per les finestres amb escales.
- S'habilitaria el Llotja** per emmagatzemar els documents i mobles que es pogueren recuperar.

Estat de ruïna en que quedaria el Palau després del incendi.

- En peu quedarien les **quatre parets del pati central** fins l'alçada del principal.
- Tres de les façanes** estaven en peu, la principal de la plaça Palau es va desplomà.
- La **coberta i els sols superiors** es varen enrunar.
- Les **voltes del pis del baixos** quedaren esquerdades i quarterades.
- L'inactivitat del Ajuntament** empitjoraria les coses per la gran pressió dels runes i les fortes pluges del mes de Abril Maig 1876 .

117

Ell demanava que fos anul·lada l'Ordre de Regència del 10 de Febrer de 1875, pel desistiment de l'Ajuntament.

Que hauria passat si no s'hagués produït l'incendi?

Replica del Fiscal: 2 octubre 1876.

123

Sentencia: 22 febrer 1877.

La Sentencia del 22 Febrer de 1877

FETS

- 12/08/1870. Ordre per la qual es concedeix l'usdefruit a precari, a l'Ajuntament.
- 23/08/1873. Anunci Subhasta.
- 03/10/1873. Rematada.
- 24/03/1874. Ordre que anul·la l'Ordre 12/8/1870. L'Ajuntament interposa recurs al Tribunal Suprem.
- 18/04/1874. Adjudicació solars.
- 21/05/1874. Primers pagaments.
- 01/06/1874. Escritures de compra-venda.
- 10/02/1875. Ordre de Regència. Paralitzà la compra-venda.
- 13/05/1875. Demanda dels propietaris al Consell d'Estat.
- 25/12/1875. Incendi.
- 31/12/1875. L'ajuntament paralitzà les obres de l'incendi.
- 06/06/1876. L'Ajuntament desisteix del recurs al Tribunal Suprem.
- 02/10/1876. El fiscal demana que es revocui l'Ordre de Regència.

RESOLUCIÓ.

- I. Deixar sense efecte l'Ordre de 10/02/1875.
- II. Els danys i perjudicis se hauran de demanar per la via ordinària.

Membres del Consell d'Estats consultats per la sentència

- *Presidente. D. Pedro Nolasco Auriol*es y D. Tomás Retortillo, D. Miguel de los Santos Álvarez, D. Victorio Fernández Lasgoiti, D Pascual Bayarri, D. Guillermo Cacón, D. Tomás Rodríguez Rubi, D. Esteban Martínez, D. Juan Jiménez Cuenca, D. José Maria Bremon, y el Conde de Tejada de Valdosera.

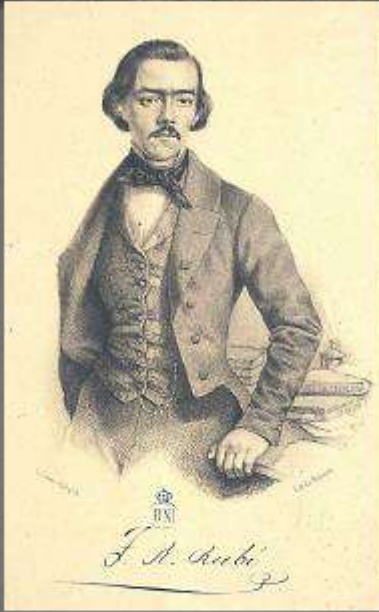
141

Consell
D'Estat
Palau
Uceda

Mariana d'Àustria era la madrastra d'en Joan Josep d'Àustria fill natural d'en Felip IV que fou virrei a Catalunya i que des del Palau li va fer un cop d'Estat

143

D. Tomás Rodríguez Rubí,

Conde de Tejada de Valdosera.

149

Retrato de D. MIGUEL DE LOS SANTOS ALVAREZ,
DIPUTADO A CORTESIAS, COMISARIO DE AYUDA.
Diputado a Cortesias, Comisario de Ayuda.
TC www.todocoleccion.net

Miguel de los Santos Álvarez,

Pedro Nolasco Auriol

147

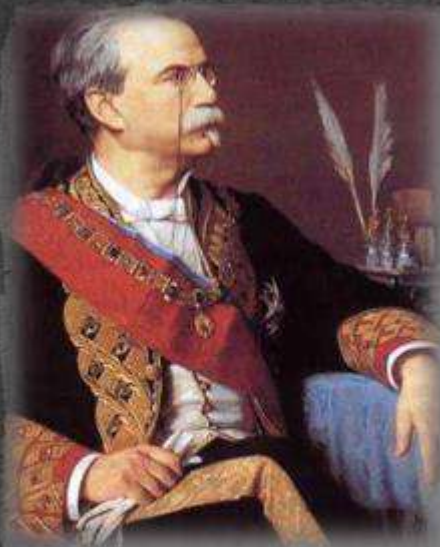
Alfonso XII ratificaria la sentència, reconeixen la propietat del Palau Reial als compradors, el 22 febrer 1877.

Atemptat: 30 desembre 1879. Madrid.

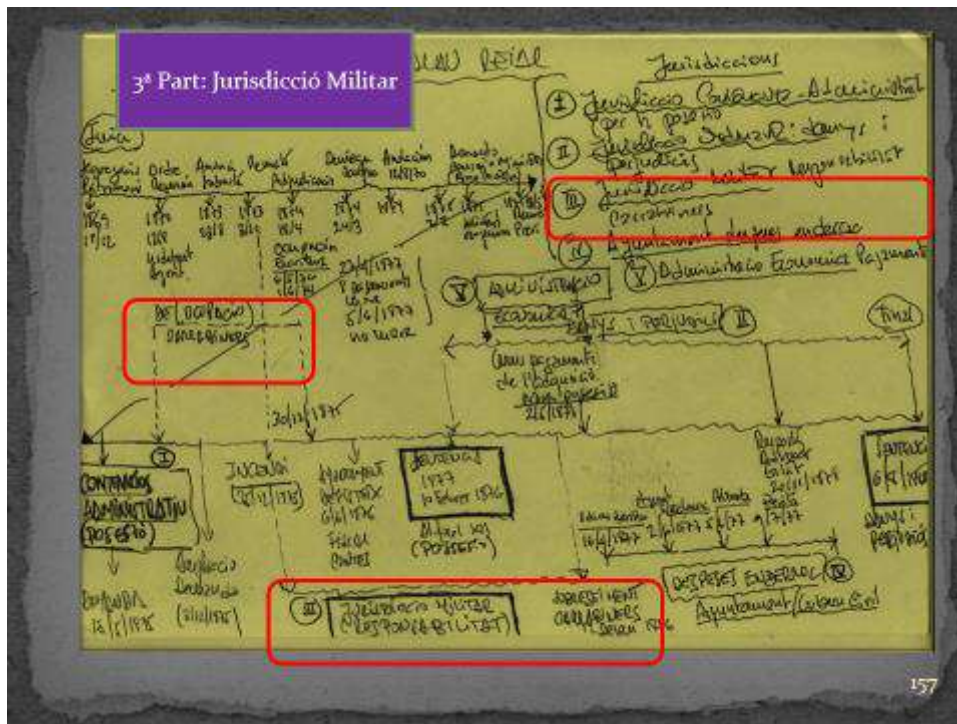
Atemptat: 25 Octubre 1878. Madrid. ¹⁵¹

Cánovas del Castillo 1° Ministra de la Restauració, també ratificaria la sentència del Palau.

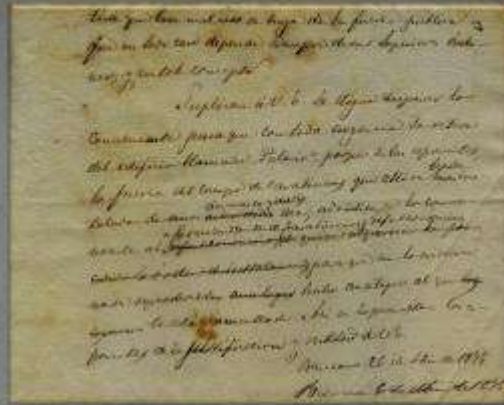

Atemptat a Cànoves del Castillo el 8 Agost 1897.

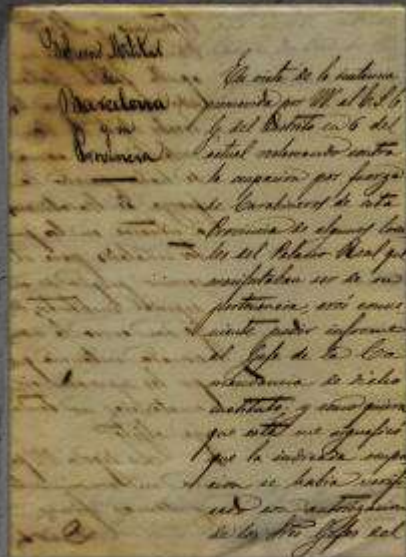
Jurisdicció Militar.

- **Recurs** presencia carrabiners al Palau. Setembre 1875.
- Comunicació de la Capitania Militar. **30 Desembre 1875**, que ja no existia la força pública per haver sigut desallotjada.
- **Preguntes** a formular als carrabiners, que no es formularen.
- **Sentència exculpatòria** de la Capitania General per la via militar del carrabiner Carnicer. Certificat del juliol de 1877.
- **Es evident que la força pública ja no estava al Palau el 30 de desembre de 1875, ells mateixos l'havien cremat !!!**

El setembre de 1875 es demana al Govern Militar el desallotjament del destacament dels carrabiners, així com dels Jutjats de 1ª Instancia i l'Arxiu del Patrimoni, per ser una ocupació contra llei.

163

El Govern Militar, el 30 de desembre de 1875, resol que els carrabiners ja havien desocupat el Palau.

Quina ironia, el Palau s'havia cremat uns dies abans, pels propis carrabiners!!!

165

No serviren de res.

Preguntes i testimonis presentats pels propietaris en la responsabilitat dels carrabiners, en especial el Sargent Sr. Carniser.

La jurisdicció ordinària s'inhubeix.

Excmo. Sr. D. Juan de Dios...
Certifico que en la noche de 21 de Julio de 1877, en el cuartel de Carrabineros de esta Plaza de Armas, se produjo un incendio que destruyó gran parte de los edificios que se encuentran en el cuartel de Carrabineros de esta Plaza de Armas, y que el Sargento Sr. Carniser, en su calidad de responsable del cuartel, no cumplió con sus deberes en la prevención y extinción del incendio, por lo que se le declara responsable del mismo.

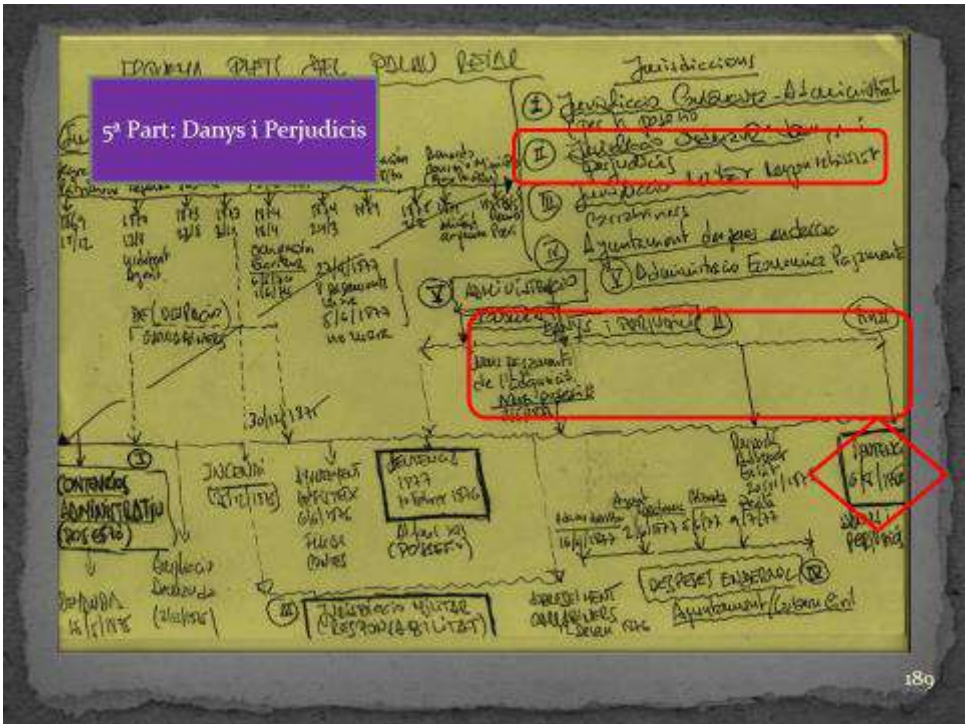
Yo, Sr. D. Juan de Dios, Jefe de la Plaza de Armas, certifico que el Sargento Sr. Carniser, en su calidad de responsable del cuartel de Carrabineros, no cumplió con sus deberes en la prevención y extinción del incendio que se produjo en la noche de 21 de Julio de 1877, por lo que se le declara responsable del mismo.

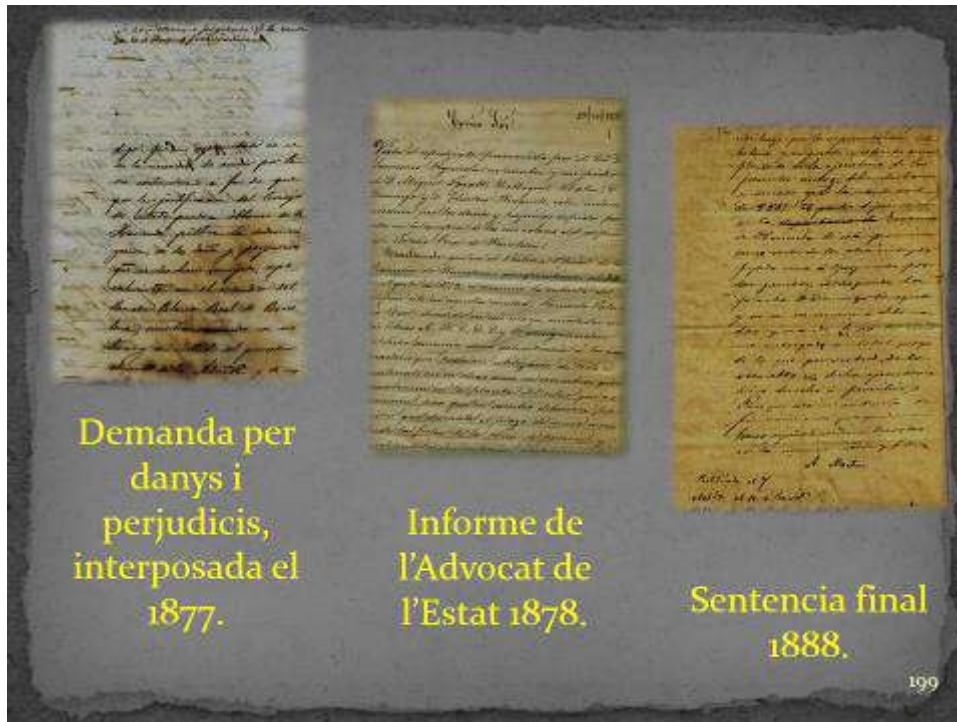
El juliol de 1877 s'emet certificat de l'eximent, per la jurisdicció militar, del Sargent com a responsable del incendi.

Recurs Alçada al Govern Civil
el novembre 1877 i 11 febrer
1878

Recurs Reposició a l'Ajuntament
Agost 1877

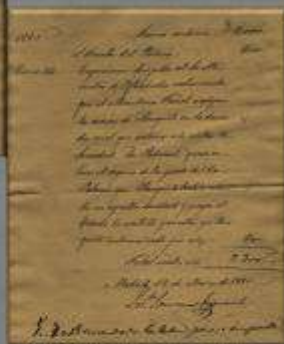
Demanda per danys i perjudicis, interposada el 1877.

Informe de l'Advocat de l'Estat 1878.

Sentencia final 1888.

Indemnització per Danys i Perjudicis.
11 anys duraria tot el procediment i acabaria l'any 1888. L'Estat encara volia fer negoci.

- **Demanda** contra l'Estat el 1877.
- La resposta de **l'Advocat de l'Estat** 28 octubre 1878 és favorable a la indemnització de 122.767 pessetes.
- Resolució del Consell de l'Estat. Es reconeix la **indemnització per 122.767 ptes.**
- Demanda contra "La Paternal" companyia Seguros.
- **Resolució** del Tribunal Suprem, contra la companyia de assegurances; la indemnització és de **131.643,26 ptes.** Superior a la inicial.
- Demanda com **incident en la aplicació** sentència del Suprem. **L'Estat es volia quedar-se el diferencial.**
- Resolució 1888, en la que el diferencial de **8.766,26 ptes. son a favor d'en Domingo Busquets.** Any de l'Exposició Universal.

Factura d'honoraris Laureà
Figuerola: 1880.

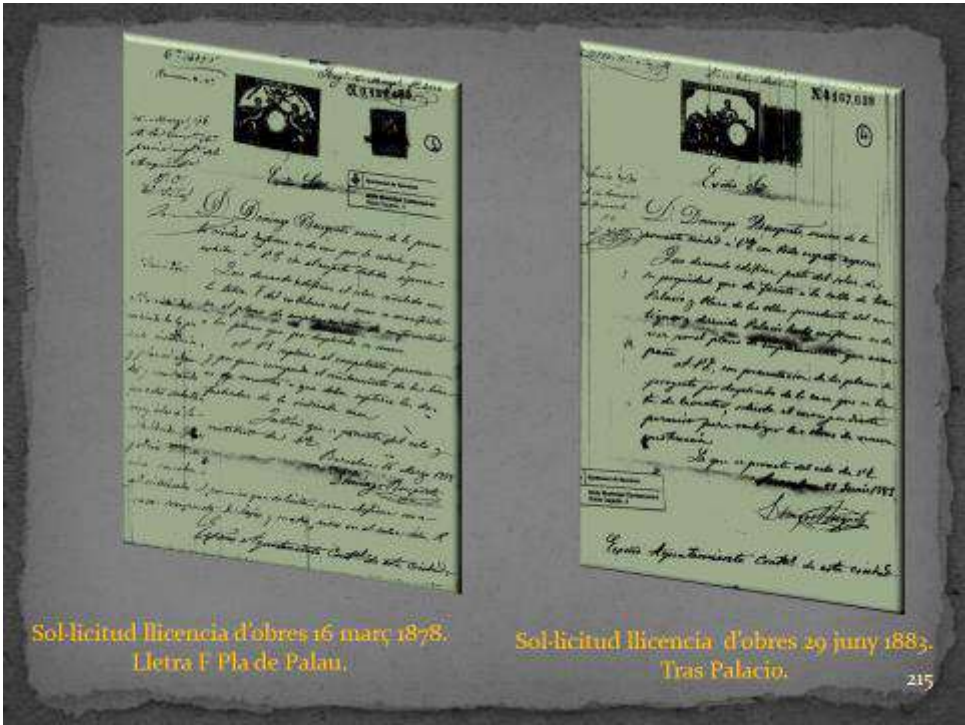
Maria Cristina i Alfonso XIII.

205

Les cases noves.

- Plec de **condicions** de la construcció: 1 de juny 1878 i pressupost.
 - **Llicència** d'obres: 1878 i 1883.

207

Sol·licitud llicència d'obres 16 març 1878.
Lletra F Pla de Palau.

Sol·licitud llicència d'obres 29 juny 1885.
Tras Palacio.

215

1 de juny 1878
Mestre d'Obres: Juan Guardia.

El valor del Solar va esser de:
Plaça Palacio= 309.000 ptes.
Plaça de les Olles= 168.000 ptes.
Rere Palau=200.000 ptes.

Valor de la construcció finca de
la Plaça Palacio
33.000 duros = 165.000 ptes.

213

Aquesta és la història dels plets en la compra del Palau Reial.

Autor: Carles Sauret Manén.

Disseny gràfic: Simon Davies Bonjoch.

Musica: Mahler Sympony nº 4. Moviments 1 i 3